

Quickscan ecologie vierde actualisatie buitengebied Boskoop

Versienummer:
Datum:

concept
30-5-2018

ODMH

Omgevingsdienst Midden-Holland

Productnummer	2018146491
Omschrijving	Quicksan ecologie vierde actualisatie buitengebied Boskoop
Status	concept
Datum	6-6-2018
Opdrachtgever	Gemeente Alphen aan den Rijn
Opgesteld door	Gert-Jan van Oostenbrugge

Inhoudsopgave

1.1	Inleiding	4
1.2	Wettelijk kader	5
1.3	Resultaten	6
1.4	Conclusie en advies	32
1.5	Bronnen	33

1.1 Inleiding

Voor het plangebied geldt nu het bestemmingsplan buitengebied Boskoop, vastgesteld in juni 2011. Er is voor dat plan geen ecologisch onderzoek uitgevoerd, er is wel bureauonderzoek door RBOI verwerkt in de toelichting van het bestemmingsplan. Dit onderzoek, echter dit zal inmiddels niet langer bruikbaar zijn voor de vierde actualisatie, omdat de nu voorziene ontwikkelingen daar niet in zijn meegenomen en bovendien zal het juridisch verjaard zijn. De uitkomsten zijn wel verwerkt in dit onderzoek.

Voor de voorgenomen aanleg en/of bouwactiviteiten op de verschillende deellocaties is een verkennend ecologisch onderzoek (quickscan) uitgevoerd. Aanleiding voor dit onderzoek is het voornemen van de gemeente het bestemmingsplan te actualiseren, zodat de nieuwe bouwvlakken/bestemmingen worden gelegaliseerd. Ter onderbouwing is ecologisch onderzoek nodig. Dit onderzoek is dan de basis voor de paragraaf ecologie in de ruimtelijke onderbouwing. Het gebied heeft voornamelijk het karakter van agrarisch buitengebied met de nadruk op agrarisch gebruik voor sierteelt. Voor verschillende deellocaties wordt hieronder meer in detail het gebied en de voorgenomen plannen beschreven. De volgende bronnen zijn geraadpleegd:

- ♦ Landelijke en Provinciale beleidsdocumenten genoemd in paragraaf 1.2 en online plankaarten.
- ♦ Een inschatting van de geschiktheid van het terrein voor beschermde soorten aan de hand van een veldbezoek op 24 en/of 30 mei 2018.
- ♦ Literatuur en websites opgenomen in de literatuurverwijzingen (1.5).

Op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek is een inschatting gemaakt van de eventuele effecten van de voorgenomen aanleg op mogelijk aanwezige beschermde soorten (toetsing soortenbescherming Wet natuurbescherming) en op de beschermde gebieden (voortoets en toetsing Natura2000-gebieden, NNN (Natuurnetwerk Nederland), voorheen EHS genoemd). Hieruit volgt een conclusie ten aanzien van de aanvaardbaarheid van de effecten of een aanbeveling tot nader onderzoek of vervolgprocedures. Met behulp van een literatuurstudie is gekeken of er relevante waarnemingen uit het verleden zijn gedaan van beschermde soorten in en rond het plangebied.

Een quickscan is een verkennend ecologisch onderzoek en betreft geen uitgebreide inventarisatie, waardoor slechts in beperkte mate uitsluitend gegeven kan worden over de aan- en afwezigheid van beschermde soorten. Het veldbezoek is 24 en/of 30 mei 2018 uitgevoerd, het weer was respectievelijk zwaar bewolkt met 21 graden Celsius en lichtbewolkt een temperatuur van ongeveer 30 graden Celsius, het was nagenoeg windstil. Een gedegen soorteninventarisatie vereist dat op verschillende momenten veldinventarisaties plaatsvinden, omdat iedere soort zijn eigen optimale periode kent. In het geval van strikt beschermde soorten, wordt een verkennend onderzoek als onderbouwing bij de aanvraag van een ontheffing door Omgevingsdienst Haaglanden nooit afdoende geacht. Aanvullend veldonderzoek, op die tijdstippen in het seizoen die voor de verscheidene soorten het meest gunstig zijn, is dan noodzakelijk. De quickscan richt zich voornamelijk op de geschiktheid van het plangebied voor strikt beschermde soorten. Indien het geschikt blijkt, kan aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn voor de juiste juridische onderbouwing binnen de toelichting van het bestemmingsplan.

1.2 Wettelijk kader

Om natuurwaarden in Nederland te beschermen gelden de volgende landelijke wetten: de Wet natuurbescherming (Wnb) en de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Deze wetgeving is voor een deel verwerkt in provinciaal beleid, te weten: Verordening Ruimte 2014, actualisatie 2018 (VR 2014); natuurbeheerplan Zuid-Holland 2018; Beleidsregel compensatie natuur, recreatie en landschap Zuid-Holland 2013 en de verordening Wet natuurbescherming provincie Zuid-Holland. Indien beschermde natuurwaarden aanwezig zijn in een plangebied dient met behulp van een quickscan (combinatie van bureauonderzoek en één veldbezoek) te worden vastgesteld of het voornemen redelijkerwijs uitvoerbaar is, en:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing soortbescherming Wnb);
- Er mogelijk significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing aan Wnb gebiedsbescherming, ook wel voortoets genoemd);
- Er wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur) aangetast worden, maar ook of provinciaal compensatiebeleid met betrekking tot door de provincie aangewezen 'belangrijke weidevogelgebieden' aan de orde is.

Indien deze beschermde natuurwaarden niet worden aangetast, wordt het project conform de eerder genoemde regelgeving toelaatbaar geacht. In dat geval dient rekening te worden gehouden met de algemeen geldende zorgplicht (artikel 1.11) van de Wnb. De zorgplicht bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora of fauna veroorzaakt, verplicht is maatregelen te nemen die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Volgens verwachte planning in 2021 zal, tijdens de geldigheid van het op te stellen bestemmingsplan de Omgevingswet worden ingevoerd. In deze wet zullen Wro en Wnb tezamen met vele andere wet- en regelgeving gebundeld worden. Dit kan nog gevolgen hebben voor activiteiten die uitgevoerd zullen worden in het plangebied na de wetswijziging.

1.3 Resultaten

Gebiedsbescherming Natura 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, dat tevens PAS gebied is, is 'Nieuwkoopse Plassen en de Haeck' (zie figuur 2), op ruim 7 kilometer ten oosten van het plangebied. In het gebied zijn diverse vogelsoorten beschermd volgens de Vogelrichtlijn en ook habitats volgens de Habitatrichtlijn. De doelsoorten uit het natuurbeheerplan voor het gebied betreft soorten die bij zoete plas, veen/rietmoeras en natte gras/hooilanden horen. De beschermde soorten die mogelijk bij de tuinbouwbedrijven en omgeving in de buurt kunnen komen zijn vleermuizen die 's nachts grotere tochten maken om voedsel te zoeken en bijvoorbeeld ook de watervogels uit 'de Wilck' die waterplanten eten. De water/moerasvogelsoorten met smient als meest talrijke, gebruiken de sloot niet als foerageergebied, maar kunnen er wel incidenteel voorkomen. De soort eet vooral gras evenals de ganzensoorten en geen potplanten/sierplanten. De bouw en/of aanlegactiviteiten in deze vierde actualisatie handelt niet om grote oppervlakten. Van aantasting door het verlies van grootschalig verlies aan foerageergebied is dan ook geen sprake. Een andere eendensoort die nog op de sloten kan voorkomen is de slobend. Deze kan ook nog profiteren van de aanleg van open water dat ook onderdeel is van de onderzochte actualisatie.

Verdroging/vernatting, verlichting, geluidsoverlast en trillingen bij de beschermde natuurgebieden als gevolg van de geplande demp en bouwactiviteiten treden niet op.

Stikstofdepositie

Per 1 juli 2015 is de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) van start gegaan. Dat betekent dat projecten bij de fase van vergunningverlening worden beoordeeld of zij meldingsplichtig zijn (depositie tussen 0,05 mol/ha/jr en 1 mol/ha/jr) of vergunningsplichtig. Er is onder het PAS geen vergunningplicht meer voor bestemmingsplannen. Er is wel de noodzaak om te toetsen of de plannen juridisch haalbaar zijn. Als de ontwikkeling redelijkerwijs met een melding kan volstaan of kan verwachten dat een vergunning verleend kan worden, is er geen reden dat de Wnb de ontwikkeling in de weg staat. Meldingen en vergunningen maken gebruik van ontwikkelingsruimte. Elke provincie heeft per PAS-gebied een aantal molen stikstof in de zesjaarsperiode van 2015-2021 (looptijd eerste periode PAS) ter beschikking gesteld. Het dichtstbijzijnde PAS-gebied betreft 'Nieuwkoopse Plassen en de Haeck' gelegen op ruim 7 kilometer. Het rekenprogramma Aerius is verplicht gesteld om te gebruiken bij het berekenen van depositie voor de registratie van meldingen en vergunningen.

Gezien de afstand tot het PAS-gebied en de grootte en aard van de werkzaamheden (kleinschalige woningbouw van enkele woningen en/of bedrijfsopstallen) kan worden geconcludeerd dat er geen sprake is van een toename in de stikstofdepositie met een significant effect, ook niet door cumulatie. Er zullen beperkt extra verkeersbewegingen volgen bij de uitvoering van de werkzaamheden. Een projecteffect van de werkzaamheden van zo'n kleinschalig project heeft geen negatieve gevolgen voor het PAS-gebied Nieuwkoopse Plassen en de Haeck op ruim 7 kilometer afstand. Het project is juridisch haalbaar binnen de Wnb als het gaat om indirecte effecten als gevolg van stikstofdepositie.

Gebiedsbescherming NNN

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van beschermd natuurgebied, zoals te zien in figuur 2. NNN gebied is aangewezen op ruim 700 meter ten oosten van het plangebied. Voor NNN geldt geen compensatieplicht bij dit plan. Toetsing aan indirecte effecten is niet aan de orde.

Provinciale gebiedsbescherming

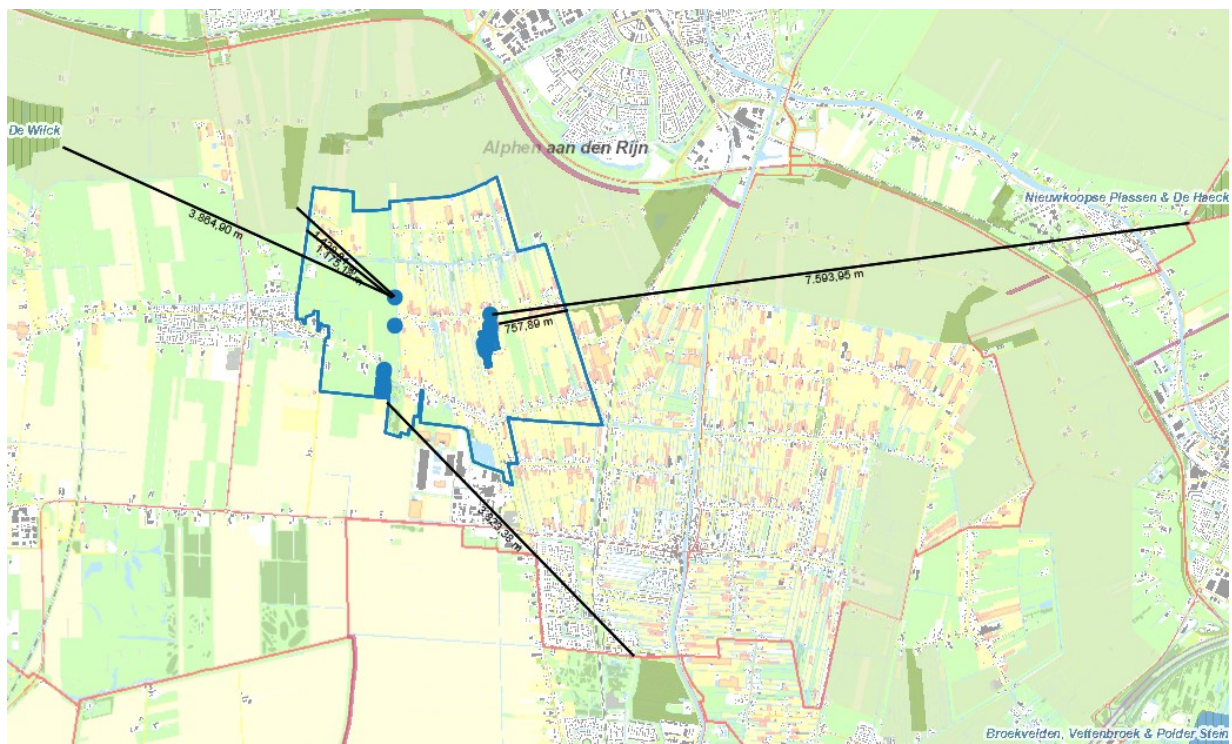
Het projectgebied betreft geen belangrijk weidevogelgebied. In dit geval geldt ook geen compensatieplicht.

Bomenverordening/Houtopstanden

Bomen zijn langs twee wegen soms wettelijk beschermd. De plaatselijke APV bevat een bomenlijst met te beschermen bomen. Bomen op de lijst zijn kapvergunningplichtig. Bij dit project wordt niet voorzien dat bomenlanen groter dan 20 exemplaren of grotere oppervlakten dan 10 are zullen worden gekapt.

De Wet natuurbescherming heeft het beschermingsregime uit de voormalige Boswet overgenomen dat geldt voor bos, maar ook voor andere 'houtopstanden' zoals houtwallen, heester- en struikhagen, struwelen of beplantingen van bosplantsoenen. Deze bescherming geldt voor houtopstanden buiten de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming' gelegen;

of als de houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²) en/of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen. Bij dit project zijn deze regels door het ontbreken van bomen niet relevant.

Figuur 2: natuurgebieden in de buurt van het plangebied buitengebied Boskoop. NNN op ruim 700 meter ten oosten en ruim 1.400 meter ten westen van de plangrens, Natura2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en polder Haack –tevens PASgebied- (overlap met natte NNN) op ruim 7.000 meter ten oosten, De Wilck op bijna 4 km gelegen naar het westen en belangrijk weidevogelgebied op ruim 750 meter oostelijk van het projectgebied gelegen.

Soortenbescherming

Het plangebied wordt hieronder per deellocatie beschreven op relevante juridische aspecten betreffende de soortenbescherming. Enkele deellocaties zijn wel in de actualisatie opgenomen, maar niet in dit onderzoek opgenomen. Dit komt, omdat daar geen ontwikkelingen plaatsvinden waar beschermde soorten kunnen worden geschaad, of omdat de voorgenomen activiteiten al zijn afgerond.

Biezen tussen 149-155

Figuur x.x: bouwkaavel achter het hek met verwilderde tuin/erf ervoor.

Op dit perceel wordt de bestemming wonen gelegd, het is op 24 mei 2018 omstreeks 12u bezocht. Het was zwaarbewolkt en de temperatuur bedroeg ca. 21 graden Celsius. Er wordt op een vrijgemaakt kavel een woning gebouwd. Er is een restant aanwezig van een voormalige tuin/erf gelegen tussen het bouwkaavel en het trottoir/weg. De tuin is niet meer bijgehouden en is nu aan het verwilderen. Er staan diverse cultivars/struiken en een enkele grotere boom (watercipres) is nog aanwezig aan de rand van het perceel. Er loopt een watergang langs de grens van het projectgebied. Het water maakt geen deel uit van de bouwplannen, het krijgt in het bestemmingsplan de bestemming water. Tussen kavel en watergang bevindt zich nog een redelijk gave coniferenheg. Deze biedt schuilgelegenheid aan tal van soorten en kan ook vogelnesten een plek bieden.

♦ Flora

Op basis van het veldbezoek worden geen wettelijk beschermde plantensoorten verwacht. De wettelijk beschermde groenknolorchis wordt in de omgeving wel gemeld, maar is gebonden aan natte moerasveenmosvegetaties die ontbreken in het projectgebied, waar alleen aanplant door mensen aanwezig is. Voormalig onder de Flora- en faunawet beschermde planten als zwanenbloem en rietorchis zijn niet aangetroffen. Het veldbezoek vond wel plaats in de bloeitijd van deze soorten. De aanwezige waterplanten staan ook niet bekend als waardplanten voor beschermde insectensoorten. Krabbenscheer ontbreekt in de aanwezige sloot.

♦ Vogels

In het plangebied kunnen algemene broedvogels voorkomen. Nesten van vogels (bijvoorbeeld roodborst, meerkoet en knobbelzwaan, mits in gebruik, zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Tijdens het veldbezoek zijn koolmees en meerkoet in de sloot aangetroffen. Het broedseizoen voor vogels loopt van circa half maart tot half juli, maar deze periode is indicatief. Broedende vogels zijn altijd beschermd.

Naast algemene broedvogels is er een aantal vogelsoorten waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is (ministerie EZ, 2009). Nesten van deze soorten mogen niet zondermeer worden verwijderd. Nesten van jaarrond beschermde soorten zijn verdeeld in 5 categorieën. Vogels uit de categorie 1 tot 4 zijn altijd jaarrond beschermd. De huismus (categorie 2) komt in de buurt voor. De soort is aan gebouwen gebonden voor de nestbouw. De omliggende tuinen en woningen met pannendaken behoren tot de functionele leefomgeving voor huismussen. In het plangebied zijn voorts geschikte structuren zoals de struikenopslag aanwezig die dekking bieden tegen katten en andere roofdieren. Er dient voor gezorgd te worden dat voldoende vegetatie behouden blijft om de ecologische functies voor de huismussen die buiten het projectgebied in het bouwlint voorkomen op peil te houden.

Het ontbreken van gebouwen in het projectgebied sluit het voorkomen van de nesten zelf van huismus en gierzwaluw (ook categorie 2) uit.

Figuur x.x: de watercipres op de erfgrans met Biezen 155. De boom maakt geen onderdeel uit van de laanopstelling langs de straat.

Nestplaatsen van overige soorten van categorie 1-4 (bijv. uilen, roofvogels, ooievaars koloniebroeders) kunnen worden uitgesloten in het plangebied, er zijn geen geschikte bomen die geschikt zijn als nestplek. De watercipres bevat geen horst. De boom verliest in de winter haar

naalden en is daarmee niet geschikt als roestplek voor ransuilen. Het is niet bekend of de boom behouden kan blijven. Hij staat niet op de te bebouwen kavel.

Enkele soorten van categorie 5, zoals oeverwaluw, kunnen het plangebied koloniseren of uitkiezen voor nestbouw, indien geschikt bouwzand wordt gestort. Maatregelen betreffende categorie 1-5 soorten zijn niet aan de orde, onder voorwaarden. Er kan door het broedseizoen te mijden worden voorkomen dat de oeverwaluw zich vestigt, als dat niet het geval is kan het bouwzand worden afgedekt of zodanig worden neergelegd dat er geen steile kanten beschikbaar zijn tijdens het begin van het broedseizoen.

Wel kunnen algemene broedvogels voorkomen. Om alle risico's met planning voor te zijn dienen de werkzaamheden buiten broedseizoen te worden uitgevoerd. Het opruimen van de bestaande tuinbegroeiing met struiken kan pas na het broedseizoen.

- ♦ *Vleermuizen*

De soorten die op basis van verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop worden verwacht zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, meervleermuis en rosse vleermuis (www.vleermuis.net, www.zoogdieratlas.nl, website werkgroep zoogdieren Zuid-Holland, zwghz.nl).

De kavel ligt niet gelijk aan de straatkant. Aan de straat staan een dubbele rij watercipressen. Deze vormen samen met het bouwlint een goede landschapsstructuur voor trekkende vleermuizen. Deze structuur wordt met de plannen niet aangetast.

Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen voor het plangebied worden uitgesloten, hoewel er een grote cipres met ruwe schors waarin ook donkere plooien aanwezig zijn. Het betreft geen grote holten en bovendien schermen de takken aan de stam de openingen af, zodat zij zeer moeilijk bereikbaar zijn voor de vleermuizen.

Er kunnen zeker vleermuizen foerageren. De aanwezigheid van water duidt op veel aanwezigheid van muggen e.d.. Indien bouwplaatsverlichting wordt toegepast, dient er voor te worden gewaakt dat deze van de aanwezige sloot en watercipres wordt afgericht zodat foerageergebied van vleermuizen niet wordt verstoord. Bij voorkeur wordt niet voor zonsopgang en na zonsondergang gewerkt, zodat verlichting overbodig is.

- ♦ *Overige zoogdieren*

De in de gemeente Alphen aan den Rijn aanwezige waterspitsmuis (zwghz.nl) kan voor het projectgebied worden uitgesloten. Hoewel de oevers wel beschermt zijn, is de omgeving door de bewoning teveel verstoord. De sloot grenst verderop ook aan tuinen van bewoners. De situatie in de bebouwde kom is teveel verstoord door mensen en huisdieren. De soort komt rond Boskoop alleen voor in de omliggende polders. Andere beschermde zoogdieren worden op grond van het habitat en de verspreidingsgegevens niet verwacht (zoogdieratlas.nl en zwgzh.nl).

Er kunnen algemeen voorkomende zoogdiersoorten voorkomen zoals mol, egel en muizen- en sommige rattensoorten. Deze worden nog wel door de zorgplicht beschermd. Dat houdt in dat bij graafwerkzaamheden rekening dient te worden gehouden met het voorkomen van deze soorten. De werkzaamheden dienen zodanig te worden uitgevoerd dat de soorten voor de graafmachines uit kunnen vluchten. Vooral bij de eventuele verwijdering van de aanwezige coniferenheggen en strooisellagen daaronder kunnen nog kleine zoogdieren verscholen zitten. Door deze van kop naar staart te verwijderen, in plaats van vanaf de zijkant, kunnen de dieren eerder de graafwerkzaamheden ontkomen.

- ♦ *Vissen*

De sloot in het projectgebied kan mogelijk het leefgebied zijn van grote modderkruiper die voorkomt in de gemeente Alphen aan den Rijn (bijvoorbeeld onderzoek bureau Waardenburg uit 2010 bij de aanleg van de rondweg Oost bij Boskoop). Ook slecht onderhouden sloten met een baggerlaag is soms geschikt leefgebied. De grote modderkruiper is tolerant op omstandigheden met lage zuurstofgehaltes en kan ook zuurstof verwerken door lucht te happen alsof de soort longen heeft. De soort kan niet voor het projectgebied worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek naar grote modderkruiper is in dit geval niet nodig, omdat de sloot niet wordt gedempt. Indirecte schade aan deze soort kan worden gemitigeerd door het treffen van maatregelen. Door zorgvuldig te heien kan schade aan vissen worden voorkomen. Als traditioneel wordt geheid dient dit van november tot en met maart plaats te vinden om schade de zwemblaas van vissen te voorkomen.

- ♦ *Amfibieën*

De rugstreeppad komt voor in en rondom Boskoop (www.ravon.nl). Er is op dit moment geen geschikt voortplantingshabitat te vinden in het projectgebied, omdat het gehele oppervlakte dicht begroeid is, plasjes en zandbodem ontbreken. Tijdens de aanlegwerkzaamheden kan wel geschikt vestigingsmilieu voor de rugstreeppad ontstaan, als bouwzand wordt neergelegd. Maatregelen kunnen vestiging voorkomen. Er dient dan bij werkzaamheden binnen het actieve seizoen van deze soort voorkomen te worden dat de soort ondiepe plasjes aantreft in het zand of de rijsporen van het zware bouwverkeer.

Voor groene kikkers geldt een divers vrijstellingsbeleid door de provincie Zuid-Holland bij de toepassing van de ontheffingsplicht. Voor meerkikker is wel een vrijstelling verleend, voor de poelkikker geldt dit niet. De poelkikker kent het zwaartepunt van zijn voorkomen in de oostelijke helft van het land en is dan ook zeer zeldzaam in het westen. Er zijn geen kikkers in de sloot waargenomen. Visrijke sloten zijn vaak kikkervrij.

Het terrein is geschikt voor algemeen voorkomende soorten als groene kikker, bruine kikker en pad. Voor deze niet ontheffingsplichtige soorten geldt de zorgplicht. Zie hiervoor ook de maatregel bij de overige zoogdieren hierboven.

- ♦ *Reptielen*

De ringslang komt voor in de gemeente rondom Boskoop en in de oostelijke polders richting Nieuwkoop. De soort is gebonden aan water. Broedhoppen worden ook in de buurt van watergangen gebruikt om eieren te leggen. De aanwezigheid van watergangen en tuinbouwbedrijven in het gebied voorzien van composthoppen maakt het gebied geschikt. Composthoppen in het projectgebied ontbreken echter, al zijn wel plantenresten aangetroffen. De takkenstapel was echter niet voorzien van fijner plantenmateriaal zoals bladeren en gras en te lichtig. Het ontbreken van composthoppen sluit het voorkomen van nestplekken waar de ringslang eieren heeft gelegd uit. In de winter zoekt de soort droge vorstvrije plekken op, zoals (konijne)holen. Die ontbreken in het vochtige en natte projectgebied. De soort kan er wel foerageren. In het kader van de zorgplicht dient rekening te worden gehouden met de soort. Individuen die worden aangetroffen tijdens de werkzaamheden kunnen worden uitgezet in aanpalende sloten die niet worden gedempt.

Overige beschermde reptielen komen niet voor in en om Alphen aan den Rijn.

- ♦ *Overige Ongewervelden*

Groene glazenmaker, enkele waterroofkevers en de platte schijfhoren zijn aangetroffen in de

gemeente Alphen aan den Rijn (telmee.nl, Dnatuur 2016 en anemoon.org). Dit betreft soorten die gebonden zijn aan oppervlaktewater. Deze kunnen voor het projectgebied niet worden uitgesloten vanwege de aanwezigheid van de sloot. Maatregelen en nader onderzoek zijn echter niet nodig, omdat de sloot behouden blijft.

Samenvattend dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van algemene broedvogels. Ringslang kan worden ontzien bij het uitvoeren van de werkzaamheden. Er is geen sprake van broedhopen en/of winterrustverblijven die worden aangetast. Voor het mogelijk voorkomen van de grote modderkruiper in de aanpalende watergangen kan rekening worden gehouden door het aangepast heien. Door de heipalen erin te draaien en er niet in de ondergrond te slaan, worden niet alleen de vissen gespaard, maar ook de geluidsoverlast voor de buurt neemt flink af. Het voorkomen van overige beschermde soorten op de locatie kan worden uitgesloten.

Locatie Insteek 82

Figuur x.x.: deel van het perceel waar de dam t.b.v. de ontsluiting komt.

Op dit tuinbouwperceel worden met de actualisatie geregeld dat extra bouwvlakken worden opgenomen, zodat het bedrijf kan uitbreiden. Er zal ook een stuk watergang worden gedempt om het bedrijfsp perceel ook van de andere kant te ontsluiten. Het bedrijf is op 24 mei 2018 omstreeks 12u bezocht. Het was zwaarbewolkt en de temperatuur bedroeg ca. 21 graden Celsius. De kavel waar zal worden gebouwd is tot voor kort als tuinbouwperceel voor vollegrondsteelt in gebruik geweest. Tijdens het bezoek was het voor het grootste deel al vrijgemaakt voor de bouwplannen.

- ♦ *Flora*

Op basis van het veldbezoek worden geen wettelijk beschermde plantensoorten verwacht. De wettelijk beschermde groenknolorchis wordt in de omgeving wel gemeld, maar is gebonden aan natte moerasveenmosvegetaties die ontbreken in het projectgebied, waar alleen teelaarde aanwezig is, die bovendien jarenlang alleen voor het kweken van potplanten in gebruik is geweest. Wilde planten ontbreken, behalve in de oeverzone van de watergang. Voormalig onder de Flora- en faunawet beschermde planten als zwanenbloem en rietorchis zijn niet aangetroffen in de oeverzone. Het veldbezoek vond wel plaats in de bloeitijd van deze soorten. De aanwezige waterplanten staan ook niet bekend als waardplanten voor beschermde insectensoorten. Krabbenscheer ontbreekt in de aanwezige sloot.

- ♦ *Vogels*

In het plangebied kunnen algemene broedvogels voorkomen. Nesten van vogels (bijvoorbeeld kievit, kleine plevier en oeverzwaluw, mits in gebruik, zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Tijdens het veldbezoek zijn een paartje scholeksters met jong, kieviten en wilde eenden aangetroffen, die dus ook op het perceel hebben gebroed. Het broedseizoen voor vogels loopt van circa half maart tot half juli, maar deze periode is indicatief. Broedende vogels zijn altijd beschermd.

Naast algemene broedvogels is er een aantal vogelsoorten waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is (ministerie EZ, 2009). Nesten van deze soorten mogen niet zondermeer worden verwijderd. Nesten van jaarrond beschermde soorten zijn verdeeld in 5 categorieën. Vogels uit de categorie 1 tot 4 zijn altijd jaarrond beschermd. De huismus (categorie 2) komt in de buurt voor. De soort is aan gebouwen gebonden voor de nestbouw. De omliggende tuinen en woningen met pannendaken behoren tot de functionele leefomgeving voor huismussen. In het plangebied zijn geen geschikte structuren zoals de struikenopslag aanwezig die dekking bieden tegen katten en andere roofdieren. Het ontbreken van gebouwen in het projectgebied sluit het voorkomen van de nesten zelf van huismus en gierzwaluw (ook categorie 2) uit.

Nestplaatsen van overige soorten van categorie 1-4 (bijv. uilen, roofvogels, ooievaars koloniebroeders) kunnen worden uitgesloten in het plangebied, er zijn geen geschikte bomen/nestpalen die geschikt zijn als nestplek.

Enkele soorten van categorie 5, zoals oeverzwaluw, kunnen het plangebied koloniseren of uitkiezen voor nestbouw, indien geschikt bouwzand wordt gestort. Maatregelen betreffende categorie 1-5 soorten zijn niet aan de orde, onder voorwaarden. Er kan door het broedseizoen te mijden worden voorkomen dat de oeverzwaluw zich vestigt, als dat niet het geval is kan het bouwzand worden afgedekt of zodanig worden neergelegd dat er geen steile kanten beschikbaar zijn tijdens het begin van het broedseizoen.

Algemene broedvogels komen dus voor. Om alle risico's met planning voor te zijn dienen de werkzaamheden buiten broedseizoen te worden uitgevoerd. Het starten van de werkzaamheden kan pas na het broedseizoen, als de aanwezige kuikens vliegvlug zijn en het perceel hebben verlaten.

- ♦ *Vleermuizen*

De soorten die op basis van verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop worden verwacht zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis en rosse vleermuis (www.vleermuis.net, www.zoogdieratlas.nl, website werkgroep zoogdieren Zuid-Holland, zwghz.nl).

Het terrein is geschikt voor foeragerende vleermuizen. Er is een duidelijke reliëf in de vorm van bomenrijen langs het perceel lopende watergang aanwezig. De bomen en de watergang dienen als landschapsstructuur waarop vleermuizen zich kunnen oriënteren en waarlangs zij kunnen trekken. Het water geeft ook aan dat prooidieren (insecten) ruim aanwezig kunnen zijn. Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen voor het plangebied worden uitgesloten, omdat er geen grote bomen aanwezig zijn, verder zullen er ook geen gebouwen worden gesloopt. De aanwezige gebouwen blijven ongemoeid. Er wordt enkel bijgebouwd. Uitgangspunt hierbij is dat de bomen langs de nieuw te maken ontsluiting behouden blijven. Indien bouwplaatsverlichting wordt toegepast, dient er voor te worden gewaakt dat deze van de aanwezige sloot en begeleidende bomen wordt afgericht. Bij voorkeur wordt niet voor zonsopgang en na zonsondergang gewerkt, zodat verlichting overbodig is. Indien permanente verlichting wordt geplaatst om de nieuwe weg/kruising te verlichten, dient deze verlichting zoveel mogelijk te worden gefocused op het wegdek en niet op het wateroppervlak. Bij voorkeur wordt dan ook met de lichtkleur rekening gehouden met het voorkomen van foeragerende vleermuizen. Amberkleurige verlichting werkt het minst versturend op vleermuizen.

♦ *Overige zoogdieren*

De in de gemeente Alphen aan den Rijn aanwezige waterspitsmuis (zwghz.nl) kan voor het projectgebied worden uitgesloten. De oevers zijn niet beschermd door opgaande oeervervegetatie en vormen daardoor geen geschikt habitat. De omgeving is voorts door de aanwezige woningen, infrastructuur en bedrijvigheid teveel verstoord. De situatie in de bebouwde kom is teveel verstoord door mensen, verkeer en huisdieren. De soort komt rond Boskoop alleen voor in de omliggende polders. Andere beschermde zoogdieren worden op grond van het habitat en de verspreidingsgegevens niet verwacht (zoogdieratlas.nl en zwgzh.nl).

Er kunnen algemeen voorkomende zoogdiersoorten voorkomen zoals mol, egel en muizen- en sommige rattensoorten. Deze worden nog wel door de zorgplicht beschermd. Dat houdt in dat bij graafwerkzaamheden rekening dient te worden gehouden met het voorkomen van deze soorten. De werkzaamheden dienen zodanig te worden uitgevoerd dat de soorten voor de graafmachines uit kunnen vluchten. In dit geval dient dan vanaf de slootkant naar de reeds aanwezige bebouwing toe te worden gewerkt. Zo kunnen de aanwezige dieren de graafwerkzaamheden ontkomen.

♦ *Vissen*

De sloot in het projectgebied kan mogelijk het leefgebied zijn van de strikt beschermde grote modderkruiper die voorkomt in de gemeente Alphen aan den Rijn (bijvoorbeeld onderzoek bureau Waardenburg uit 2010 bij de aanleg van de rondweg Oost bij Boskoop). De soort komt vooral voor in zuurstofarme niches en is tolerant voor dit soort milieus, in tegenstelling tot andere vissoorten. De soort kan slecht uit de voeten in concurrentie met andere soorten. De watergang op de locatie is nog lang niet overwoekerd met planten en flab die zuurstofarme/loze milieus kenmerken. Verwachting is dat andere vissoorten de grote modderkruiper in de weg zitten op de projectlocatie. Daarom wordt voor deze locatie de grote modderkruiper uitgesloten. Voor de overige vissoorten is de zorgplicht van toepassing. Zo kunnen schotten worden geplaatst in het te dempen deel van de watergang en vervolgens dit water zorgvuldig worden leeggevoerd, waarbij alle levende dieren weer aan de overzijde van het schot worden losgelaten. Dit dient dan onder toezicht van een terzake kundige op het gebied van vissen en andere waterdieren te worden uitgevoerd.

♦ *Amfibieën*

De rugstreeppad komt voor in en rondom Boskoop (www.ravon.nl). Er is op dit moment geen geschikt voortplantingshabitat te vinden in het projectgebied. Er is al een greppel gegraven op het terrein, echter deze stond droog tijdens het veldbezoek, plasjes en los zand waarin kan worden gegraven ontbrak. Tijdens de aanlegwerkzaamheden kan wel geschikt vestigingsmilieu voor de rugstreeppad ontstaan, als aanvullend bouwzand wordt neergelegd. Maatregelen kunnen vestiging voorkomen. Er dient dan bij werkzaamheden binnen het actieve seizoen van deze soort voorkomen te worden dat de soort ondiepe plasjes aantreft in het zand of de rijsporen van bouwverkeer.

Voor groene kikkers geldt een divers vrijstellingsbeleid door de provincie Zuid-Holland bij de toepassing van de ontheffingsplicht. Voor meerkikker is wel een vrijstelling verleend, voor de poelkikker geldt dit niet. De poelkikker kent het zwaartepunt van zijn voorkomen in de oostelijke helft van het land en is dan ook zeer zeldzaam in het westen. Er zijn geen kikkers in de sloot waargenomen. Visrijke sloten zijn vaak kikkervrij.

Het terrein is geschikt voor algemeen voorkomende soorten als groene kikker, bruine kikker en pad. Voor deze niet ontheffingsplichtige soorten geldt de zorgplicht. Zie hiervoor ook de maatregel bij de overige zoogdieren hierboven.

♦ *Reptielen*

De ringslang komt voor in de gemeente rondom Boskoop en in de oostelijke polders richting Nieuwkoop. De soort is gebonden aan water. Broedhopen worden ook in de buurt van watergangen gebruikt om eieren te leggen. De aanwezigheid van watergangen en tuinbouwbedrijven in het gebied voorzien van composthopen maakt het gebied geschikt. Composthopen in het projectgebied ontbreken echter, al zijn wel plantenresten aangetroffen. Deze resten zijn grotendeels echter in niet bereikbare groenafvalbakken aangetroffen. In de winter zoekt de soort droge vorstvrije plekken op, zoals (konijn)holen. Die ontbreken in het projectgebied. De soort kan er wel foerageren. Bij de zorgplicht dient rekening te worden gehouden met de soort. Individuen die worden aangetroffen tijdens de werkzaamheden kunnen worden uitgezet in aanpalende slootdelen die niet worden gedempt.

Overige beschermde reptielen komen niet voor in en om Alphen aan den Rijn.

♦ *Overige Ongewervelden*

Groene glazenmaker, enkele waterroofkevers en de platte schijfhoren zijn aangetroffen in de gemeente Alphen aan den Rijn (telmee.nl, Dnatuur 2016 en anemoon.org). Dit betreft soorten die gebonden zijn aan oppervlaktewater. Deze kunnen voor het projectgebied niet worden uitgesloten vanwege de aanwezigheid van de deels te dempen sloot.

De groene glazenmaker vindt echter in dit projectgebied geen geschikt habitat door de afwezigheid van krabbenscheer.

De waterroofkevers zijn gebonden aan specifieke habitats waar schoon kwelwater aanwezig is zoals in de Nieuwkoopse Plassen. De waterkwaliteit op de projectlocatie is niet voldoende voor deze categorie beschermde soorten.

De platte schijfhoren is minder kieskeurig voor wat betreft de leefomgeving. Deze slakkensoort is echter wel strikt gebonden aan het voorkomen van voldoende waterplanten. Gezien de kleinschaligheid van de ingreep in de sloot kan de soort hier makkelijk gespaard worden door de aanwezige waterplanten op de plek waar wordt gedempt weg te halen en in het niet te dempen deel over te zetten. Daarmee wordt deze slakkensoort en tegelijk de overige op de planten

aanwezige waterdieren gespaard bij het project. Maatregelen zijn hier voldoende bij het kleine te dempen deel van de sloot. Nader onderzoek naar het voorkomen van platte schijfhoren is daarmee niet nodig. Er verdwijnt geen groot leefgebied voor de soort.

Samenvattend dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van algemene broedvogels. Het te bebouwen perceel is geschikt voor weidevogels die er nu al broeden zoals scholekster. Het betreft geen door de provincie aangewezen weidevogelgebied, zodat compensatie niet verplicht is. Maatregelen en ingrepen in het projectgebied dienen buiten broedseizoen plaats te vinden. Bij alle extra toe te passen verlichting van de buitenruimtes dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van foeragerende vleermuizen in de zone rondom de watergang en de weg met begeleidende bomen.

Het voorkomen van platte schijfhoren op de locatie kan niet worden uitgesloten. Schade aan deze soort kan worden gemitigeerd door het treffen van maatregelen. Door het zorgvuldig handelen bij de uitvoering van de werkzaamheden kan worden voorkomen dat deze soorten worden gedood en verderop in de sloot kunnen blijven voortleven. Door maatregelen uit goedgekeurde gedragscode toe te passen en onder toezicht van een ter zake kundige uit te laten voeren, zijn overtredingen van de Wnb te voorkomen. Er verdwijnt geen groot oppervlakte aan leefgebied voor deze soort. Ringslang kan ook worden ontzien bij het uitvoeren van de werkzaamheden. Er is geen sprake van broedhopen die worden aangetast.

Locatie Ravenstein ongenummerd

Figuur x.x.: perceel waar de nieuw te bouwen woning komt.

Op dit gras/erfperceel worden met de actualisatie geregeld dat een extra bouwvlak wordt opgenomen, zodat een woning kan worden gebouwd. Het terrein is op 30 mei 2018 omstreeks 13u bezocht. Het was nagenoeg onbewolkt en de temperatuur bedroeg ca. 28 graden Celsius. De kavel waar zal worden gebouwd is nu in cultuur gebracht. Het betreft gazon dat regelmatig gemaaid wordt en kort gehouden wordt.

♦ *Flora*

Op basis van het veldbezoek worden geen wettelijk beschermde plantensoorten verwacht. De wettelijk beschermde groenknolorchis wordt in de omgeving wel gemeld, maar is gebonden aan natte moerasveenmosvegetaties die ontbreken in het projectgebied, waar alleen ingezaaid gazon aanwezig is. Wilde planten ontbreken, ook bij de oeverzone van de langslopende watergang die ene harde hoge niet natuurlijke beschoeiing heeft. Voormalig onder de Flora- en faunawet beschermde planten als zwanenbloem en rietorchis zijn niet aangetroffen in de aanpalende watergang. Het veldbezoek vond wel plaats in de bloeitijd van deze soorten. De aanwezige waterplanten staan ook niet bekend als waardplanten voor beschermde insectensoorten. Krabbenscheer ontbreekt in de watergang en de nabije omgeving.

♦ *Vogels*

In het plangebied kunnen algemene broedvogels voorkomen. Nesten van vogels (bijvoorbeeld kievit, kleine plevier en oeverzwaluw, mits in gebruik, zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Tijdens het veldbezoek zijn alleen watervogels op het water gezien, zoals meerkoet en wilde eend. Het broedseizoen voor vogels loopt van circa half maart tot half juli, maar deze periode is indicatief. Broedende vogels zijn altijd beschermd.

Naast algemene broedvogels is er een aantal vogelsoorten waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is (ministerie EZ, 2009). Nesten van deze soorten mogen niet zondermeer worden verwijderd. Nesten van jaarrond beschermde soorten zijn verdeeld in 5 categorieën. Vogels uit de categorie 1 tot 4 zijn altijd jaarrond beschermd. De huismus (categorie 2) komt in de buurt voor. De soort is aan gebouwen gebonden voor de nestbouw. De omliggende tuinen en woningen met pannendaken kunnen behoren tot de functionele leefomgeving voor huismussen. In het projectgebied zijn geen geschikte structuren zoals struiken/opslag aanwezig die dekking bieden tegen katten en andere roofdieren. Het ontbreken van gebouwen in het projectgebied sluit het voorkomen van de nesten zelf van huismus en gierzwaluw (ook categorie 2) uit.

Nestplaatsen van overige soorten van categorie 1-4 (bijv. uilen, roofvogels, ooievaars koloniebroeders) kunnen worden uitgesloten in het plangebied, er zijn geen geschikte bomen/nestpalen en/of opstallen die geschikt zijn als nestplek.

Enkele soorten van categorie 5, zoals oeverzwaluw, kunnen het plangebied koloniseren of uitkiezen voor nestbouw, indien geschikt bouwzand wordt gestort. Maatregelen betreffende categorie 1-5 soorten zijn niet aan de orde, onder voorwaarden. Er kan door het broedseizoen te mijden worden voorkomen dat de oeverzwaluw zich vestigt, als dat niet het geval is kan het bouwzand worden afgedekt of zodanig worden neergelegd dat er geen steile kanten beschikbaar zijn tijdens het begin van het broedseizoen.

Algemene broedvogels kunnen voorkomen. Omdat er nu geen nesten zijn aangetroffen zijn geen speciale maatregelen nodig voor dit broedseizoen. Als de werkzaamheden pas volgend jaar plaatsvinden kan het mogelijk zijn om buiten het nieuwe broedseizoen te werken aan de uitvoering.

- ♦ *Vleermuizen*

De soorten die op basis van verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop worden verwacht zijn gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, meervleermuis en rosse vleermuis (www.vleermuis.net, www.zoogdieratlas.nl, website werkgroep zoogdieren Zuid-Holland, zwghz.nl).

Het terrein is geschikt voor foeragerende vleermuizen. Er is een duidelijke reliëf in de vorm van bomenrijen langs de langs het perceel lopende watergang aanwezig. De bomen en de watergang dienen als landschapsstructuur waarop vleermuizen zich oriënteren en waarlangs zij trekken. Het water geeft ook aan dat prooidieren (insecten) ruim aanwezig kunnen zijn.

Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen voor het plangebied worden uitgesloten, omdat er geen grote bomen en gebouwen aanwezig zijn.

Indien bouwplaatsverlichting wordt toegepast, dient er voor te worden gewaakt dat deze van de aanwezige sloot en begeleidende bomen wordt afgericht. Bij voorkeur wordt niet voor zonsopgang en na zonsondergang gewerkt, zodat verlichting overbodig is.

- ♦ *Overige zoogdieren*

De in de gemeente Alphen aan den Rijn aanwezige waterspitsmuis (zwghz.nl) kan voor het projectgebied worden uitgesloten. De oevers zijn niet beschut door opgaande oevervegetatie en vormen daardoor geen geschikt habitat. De omgeving is voorts door de in de buurt aanwezige woningen en bedrijvigheid teveel verstoord. Andere beschermde zoogdieren worden op grond van het habitat en de verspreidingsgegevens niet verwacht (zoogdieratlas.nl en zwghz.nl).

Er kunnen algemeen voorkomende zoogdiersoorten voorkomen zoals mol en muizen- en sommige rattensoorten. Deze worden nog wel door de zorgplicht beschermd. Dat houdt in dat bij graafwerkzaamheden rekening dient te worden gehouden met het voorkomen van deze soorten. De werkzaamheden dienen zodanig te worden uitgevoerd dat de soorten voor de graafmachines uit kunnen vluchten. In dit geval dient dan vanaf de slootkant naar de reeds aanwezige bebouwing toe te worden gewerkt. Zo kunnen de aanwezige dieren de graafwerkzaamheden ontkomen en de beschutting opzoeken van het aanpalende perceel wat sterk begroeid is met bomen en bosschages (links op de figuur hierboven).

- ♦ *Vissen*

De sloot in het projectgebied kan mogelijk het leefgebied zijn van de strikt beschermde grote modderkruiper die voorkomt in de gemeente Alphen aan den Rijn (bijvoorbeeld onderzoek bureau Waardenburg uit 2010 bij de aanleg van de rondweg Oost bij Boskoop). Ook slecht onderhouden sloten met een baggerlaag is soms geschikt leefgebied. De soort komt vooral voor in zuurstofarme niches en is tolerant voor dit soort milieus, in tegenstelling tot andere vissoorten. De soort kan slecht uit de voeten in concurrentie met andere soorten. De watergang op de locatie is nog lang niet overwoekerd met planten en flab die zuurstofarme/loze milieus kenmerken.

Verwachting is dat andere vissoorten de grote modderkruiper in de weg zitten op de projectlocatie. Daarom wordt voor deze locatie de grote modderkruiper uitgesloten. Wel kan mogelijk indirect schade optreden, indien op traditionele wijze zal worden geheid, terwijl vissen in de watergang aanwezig zijn. De trillingen in de bodem kunnen in de watergang leiden tot het beschadigen van de zwemblazen van de vissen. Dit kan worden voorkomen door in plaats van het slaan van de heipalen de palen in de slappe bodem te draaien. Met deze methode hoeft geen rekening te worden gehouden met de actieve periode dat de vissen in de buurt zijn. In de winter trekken ze zich terug uit de kleinere sloten naar diepere wateren om te overwinteren.

- ♦ *Amfibieën*

De rugstreeppad komt voor in en rondom Boskoop (www.ravon.nl). Er is op dit moment geen geschikt voortplantingshabitat te vinden in het projectgebied, er zijn geen kale plekken in het gazon en waterplassen ontbreken. Tijdens de aanlegwerkzaamheden kan wel geschikt vestigingsmilieu voor de rugstreeppad ontstaan, als aanvullend bouwzand wordt neergelegd. Maatregelen kunnen vestiging voorkomen. Er dient dan bij werkzaamheden binnen het actieve seizoen van deze soort voorkomen te worden dat de soort ondiepe plasjes aantreft in het zand of de rijsporen van het zware bouwverkeer.

Voor groene kikkers geldt een divers vrijstellingsbeleid door de provincie Zuid-Holland bij de toepassing van de ontheffingsplicht. Voor meerkikker is wel een vrijstelling verleend, voor de poelkikker geldt dit niet. De poelkikker kent het zwaartepunt van zijn voorkomen in de oostelijke helft van het land en is dan ook zeer zeldzaam in het westen. Er zijn geen kikkers in de sloot waargenomen. Visrijke sloten zijn vaak kikkervrij.

Het terrein is matig geschikt voor algemeen voorkomende soorten als groene kikker, bruine kikker en pad. Voor deze niet ontheffingsplichtige soorten geldt de zorgplicht. Zie hiervoor ook de maatregel bij de overige zoogdieren hierboven.

- ♦ *Reptielen*

De ringslang komt voor in de gemeente rondom Boskoop en in de oostelijke polders richting Nieuwkoop. De soort is gebonden aan water. Broedhoppen worden ook in de buurt van watergangen gebruikt om eieren te leggen. De aanwezigheid van watergangen en tuinbouwbedrijven in het gebied voorzien van composthoppen maakt het gebied geschikt.

Composthoppen in het projectgebied ontbreken. De soort kan er wel langskomen tijdens het foerageren. Bij de zorgplicht dient rekening te worden gehouden met de soort. Individuen die worden aangetroffen tijdens de werkzaamheden kunnen worden verjaagd naar de watergang die niet zal worden aangetast.

Overige beschermde reptielen komen niet voor in en om Alphen aan den Rijn.

- ♦ *Overige Ongewervelden*

Groene glazenmaker, enkele waterroofkevers en de platte schijfhoren zijn aangetroffen in de gemeente Alphen aan den Rijn (telmee.nl, [Dnatuur 2016](http://Dnatuur) en anemoon.org). Dit betreft soorten die gebonden zijn aan oppervlaktewater. Deze kunnen voor het projectgebied worden uitgesloten omdat de watergang verder ongemoeid blijft.

Samenvattend dient rekening te worden gehouden met het aankomend broedseizoen, als de werkzaamheden dan plaatsvinden. Het te bebouwen perceel is geschikt voor (weide)vogels die er kunnen broeden zoals Kievit. Het betreft geen door de provincie aangewezen weidevogelgebied, zodat compensatie niet verplicht is. Maatregelen en ingrepen in het projectgebied dienen buiten het aankomend broedseizoen plaats te vinden, als er zich dan nesten bevinden.

Bij alle extra toe te passen verlichting van de buitenruimtes dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van foeragerende vleermuizen in de zone rondom de watergang.

Het voorkomen van algemeen voorkomende vissoorten in de watergang die langs de locatie loopt kan niet worden uitgesloten. Schade aan deze soorten kan worden gemitigeerd door het treffen van maatregelen. Door zorgvuldig te heien kan schade aan vissen worden voorkomen. Als traditioneel wordt geheid dient dit van november tot en met maart plaats te vinden om schade de zwemblaas van vissen te voorkomen. Ringslang kan ook worden ontzien bij het uitvoeren van de werkzaamheden. Er is geen sprake van broedhoppen die worden aangetast.

Locatie Omloop ongenummerd: drie schiereilandjes

Figuur x.x: de drie schiereilandjes langs de Omloop van Oost naar West. Eiland 1 is natuurlijk beheerd terrein (bovenaan) in recreatief gebruik door een tuinhuisje. Eiland twee (midden) is deels als tuinbouw met fruitbomen in een kooi afgezet met heggen en een stukje gazon met tuinhuisje. Eiland drie (onderaan) is geheel als tuin/teeltgebied in gebruik.

Op deze drie percelen worden met de actualisatie geregeld dat er extra bouwvlakken worden opgenomen, zodat een woning kan worden gebouwd. Behalve op het meest oostelijke eiland waar een bestemming verkeer wordt teruggedraaid naar agrarisch, overeenkomend met de bestemming die er voor verkeer was. Het gebied is op 30 mei 2018 omstreeks 14u bezocht. Het was nagenoeg onbewolkt en de temperatuur bedroeg ca. 28 graden Celsius. De twee te bebouwen kavels zijn nu agrarisch bestemd en deels als zodanig in gebruik.

♦ *Flora*

Op basis van het veldbezoek worden geen wettelijk beschermde plantensoorten verwacht. De wettelijk beschermde groenknolorchis wordt in de omgeving wel gemeld, maar is gebonden aan natte moerasveenmosvegetaties die ontbreken in het projectgebied, waar dit vegetatietype ontbreekt. Er zijn ruigten, heggen, struikopslag en essenbomen met diverse kleinere (o.a. elzen)bomen aanwezig op het oostelijke eiland. De vegetatie kan als voedselrijk worden getypeerd door de grote aanwezigheid van braam en brandnetel. Het betrof geen plas/dras terrein. Om het perceel is aan drie zijden oppervlaktewater aanwezig. Voormalig onder de Flora- en faunawet beschermde planten als zwanenbloem en rietorchis zijn niet aangetroffen in/bij de aanpalende watergang. Het veldbezoek vond wel plaats in de bloeitijd van deze soorten. De aanwezige waterplanten staan ook niet bekend als waardplanten voor beschermde insectensoorten. Krabbenscheer ontbreekt in het omringende water.

♦ *Vogels*

In het plangebied kunnen algemene broedvogels voorkomen. Nesten van vogels (bijvoorbeeld kievit, kleine plevier en oeverzwaluw, mits in gebruik, zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Tijdens het veldbezoek zijn watervogels op het water gezien, zoals meerkoet, fuut en wilde eend. In de bomen/struwelen zijn diverse zangvogels waargenomen: zanglijster, tjiftjaf, braamsluiper, merel en tuinfluiter. Het broedseizoen voor vogels loopt van circa half maart tot half juli, maar deze periode is indicatief. Broedende vogels zijn altijd beschermd. De vogels op dit eiland worden niet geschaad. Er zijn geen ingrepen voorzien. Er wordt hier geen bouwvlak ingetekend op de plankaart.

Op beide overige kavels zijn geen grote bomen aanwezig en zijn geen grote aantallen zangvogels waargenomen. Wel bevonden zich daar nog twee nijlganzen (invasieve exoten). Deze soort is niet beschermd onder de Wnb.

Naast algemene broedvogels is er een aantal vogelsoorten waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is (ministerie EZ, 2009). Nesten van deze soorten mogen niet zondermeer worden verwijderd. Nesten van jaarrond beschermde soorten zijn verdeeld in 5 categorieën. Vogels uit de categorie 1 tot 4 zijn altijd jaarrond beschermd. De huismus (categorie 2) komt in de gemeente voor. Deze soort is aan gebouwen gebonden voor de nestbouw. Er zijn in de onmiddellijke omgeving geen gebouwen te vinden. Het ontbreken van gebouwen in het projectgebied sluit het voorkomen van de nesten zelf van huismus en gierzwaluw (ook categorie 2) uit. Ook in de onmiddellijke omgeving zijn geen (bedrijfs)woningen/opstallen te vinden die het gebied geschikt maken als functionele leefomgeving voor huismus.

Nestplaatsen van overige soorten van categorie 1-4 (bijv. uilen, roofvogels, ooievaars koloniebroeders) kunnen niet worden uitgesloten in het plangebied, er zijn geschikte bomen die nesten kunnen hebben. Echter niet op de eilanden die in de actualisatie worden voorzien van een bouwvlak voor een woning.

Enkele soorten van categorie 5, zoals oeverzwaluw, kunnen het plangebied koloniseren of uitkiezen voor nestbouw, indien geschikt bouwzand wordt gestort. Maatregelen betreffende categorie 1-5 soorten zijn niet aan de orde, onder voorwaarden. Er kan door het broedseizoen te mijden worden voorkomen dat de oeverzwaluw zich vestigt, als dat niet het geval is kan het bouwzand worden afgedekt of zodanig worden neergelegd dat er geen steile kanten beschikbaar zijn tijdens het begin van het broedseizoen.

Algemene broedvogels kunnen voorkomen. Er zijn voldoende struiken en heggen aanwezig die het nu ook mogelijk maakt dat kleine zangvogels broeden. Werkzaamheden die de aanwezige struiken en heggen verstoren dienen te worden uitgevoerd buiten broedseizoen.

♦ Vleermuizen

De soorten die op basis van verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop worden verwacht zijn gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, meervleermuis en rosse vleermuis (www.vleermuis.net, www.zoogdieratlas.nl, website werkgroep zoogdieren Zuid-Holland, zwghz.nl).

Het terrein is matig geschikt voor foeragerende vleermuizen. Het ontbreekt in de nabije omgeving aan structuurelementen als gebouwlinten en bomenlanen, wel zijn er veel kruisende waterwegen in de omgeving. Het water geeft ook aan dat prooidieren (insecten) ruim aanwezig kunnen zijn.

Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen niet voor het plangebied op voorhand worden uitgesloten, omdat er grote bomen met mogelijk boomholten aanwezig zijn. Gebouwen ontbreken op de percelen waar woningbouw mogelijk gemaakt wordt. Wel zijn tuinhuisjes aanwezig die mogelijk ook donkere ruimten overdag bieden aan vleermuizen. Indien de tuinhuisjes niet behouden kunnen blijven zouden daar verblijfplaatsen in de daken/dakranden vernietigd kunnen worden en is aanvullend onderzoek nog nodig.

Indien bouwplaatsverlichting wordt toegepast, dient er voor te worden gewaakt dat deze van het rondom aanwezige oppervlaktewater en begeleidende bomen wordt afgericht. Bij voorkeur wordt niet voor zonsopgang en na zonsondergang gewerkt, zodat verlichting overbodig is. Indien nieuwe buitenverlichting wordt aangebracht dient deze alleen gericht te zijn op de Omloop en de uitritten die dienen om het perceel ter bereiken. Het oppervlaktewater en de bomen dienen onverlicht te blijven.

♦ Overige zoogdieren

De in de gemeente Alphen aan den Rijn aanwezige waterspitsmuis (zwghz.nl) kan niet voor het projectgebied worden uitgesloten. De oevers zijn deels beschut door opgaande oevervegetatie en vormen daardoor geschikt habitat op het eiland waar geen bouwvlak komt. De andere twee bouwvlakken hebben ongeschikte oevers voor de waterspitsmuis. Andere beschermde zoogdieren worden op grond van het habitat en de verspreidingsgegevens niet verwacht (zoogdieratlas.nl en zwgzh.nl).

Er kunnen algemeen voorkomende zoogdiersoorten voorkomen zoals wezel, hermelijn, mol en muizen- en sommige rattensoorten. Deze worden nog wel door de zorgplicht beschermd. Dat houdt in dat bij graafwerkzaamheden rekening dient te worden gehouden met het voorkomen van deze soorten. De werkzaamheden dienen zodanig te worden uitgevoerd dat de soorten voor de graafmachines uit kunnen vluchten. In dit geval dient dan vanaf de waterkant naar de Omloop toe te worden gewerkt. Zo kunnen de aanwezige dieren de graafwerkzaamheden ontkomen en de beschutting opzoeken van andere percelen.

♦ Vissen

De watergangen om de eilanden heen kan mogelijk het leefgebied zijn van een aantal vissoorten waaronder de strikt beschermde grote modderkruiper die voorkomt in de gemeente Alphen aan den Rijn (bijvoorbeeld onderzoek bureau Waardenburg uit 2010 bij de aanleg van de rondweg Oost bij Boskoop). Ook slecht onderhouden sloten met een baggerlaag is soms geschikt leefgebied. Voor deze deellocatie blijft het oppervlaktewater behouden. Omdat hier sprake is van grotere wateroppervlakten met verschillende diepten en aanwezigheid van waterplanten, zullen diverse vissoorten voorkomen. Veel andere vissoorten zijn veel beter concurrerende soorten dan de strikt beschermde grote modderkruiper. Deze soort wordt dan ook uitgesloten voor het projectgebied. Er is echter wel een risico op het schaden van andere vissoorten dan de grote

modderkruiper, indien op traditionele wijze zal worden geheid, terwijl vissen in de watergang aanwezig zijn. De trillingen in de bodem kunnen in de watergang leiden tot het beschadigen van de zwemblaas van de vissen. Dit kan worden voorkomen door in plaats van het slaan van de heipalen de palen in de slappe bodem te draaien. Met deze methode hoeft geen rekening te worden gehouden met de actieve periode dat de vissen in de buurt zijn. In de winter trekken ze zich terug uit de kleinere sloten naar diepere wateren om te overwinteren.

♦ *Amfibieën*

De rugstreeppad komt voor in en rondom Boskoop (www.ravon.nl). Er is op dit moment geschikt voortplantingshabitat te vinden in het projectgebied op de twee meest westelijke eilandjes (zie ook figuur hierboven met plasjes op het terrein en open zand waar voorheen tegels lagen). Tijdens de aanlegwerkzaamheden kan nog meer geschikt vestigingsmilieu voor de rugstreeppad ontstaan op alle deellocaties, als aanvullend bouwzand wordt neergelegd. Maatregelen kunnen vestiging voorkomen. Er dient dan bij werkzaamheden binnen het actieve seizoen van deze soort voorkomen te worden dat de soort ondiepe plasjes aantreft in het zand of de rijsporen van het zware bouwverkeer. Aanvullend onderzoek is nodig om deze soort te kunnen uitsluiten. Mogelijk is het nodig voor de rugstreeppad een ontheffing aan te vragen onder de Wet natuurbescherming. Voor groene kikkers geldt een divers vrijstellingsbeleid door de provincie Zuid-Holland bij de toepassing van de ontheffingsplicht. Voor meerkikker is wel een vrijstelling verleend, voor de poelkikker geldt dit niet. De poelkikker kent het zwaartepunt van zijn voorkomen in de oostelijke helft van het land en is dan ook zeer zeldzaam in het westen. Er zijn geen kikkers in de sloot waargenomen. Visrijke sloten zijn vaak kikkervrij.

Het terrein is verder geschikt voor algemeen voorkomende soorten als groene kikker, bruine kikker en pad. De pad is tijdens het veldbezoek ook aangetroffen. Voor deze niet ontheffingsplichtige soorten geldt de zorgplicht. Zie hiervoor ook de maatregel bij de overige zoogdieren hierboven.

♦ *Reptielen*

De ringslang komt voor in de gemeente rondom Boskoop en in de oostelijke polders richting Nieuwkoop. De soort is gebonden aan water. Broedhoppen worden ook in de buurt van watergangen gebruikt om eieren te leggen. De aanwezigheid van oppervlaktewater en tuinbouwbedrijven in het gebied voorzien van composthoppen maakt het gebied geschikt. Composthoppen in het projectgebied ontbreken. Het groenafval wordt in ontoegankelijke bakken verzameld. In de winter zoekt de soort droge vorstvrije plekken op, zoals (konijne)holten. Die ontbreken in het projectgebied. De soort kan er wel foerageren. Bij de zorgplicht dient rekening te worden gehouden met de soort. Individuen die worden aangetroffen tijdens de werkzaamheden kunnen worden verjaagd naar de watergang die niet zal worden aangetast. Er kan bij dit project worden voorzien in het aanleggen van broedhoppen om de ringslang geschikt leefgebied te bieden. Dan dient er ook bij het aanpakken van de oevers voor natuurvriendelijke oevers te worden gekozen, zodat er geen hoge beschoeiingen het komen en gaan van de soort in de weg staan.

Overige beschermde reptielen komen niet voor in en om Alphen aan den Rijn.

♦ *Overige Ongewervelden*

Groene glazenmaker, enkele waterroofkevers en de platte schijfhoren zijn aangetroffen in de gemeente Alphen aan den Rijn (telmee.nl, Dnatuur 2016 en anemoon.org). Dit betreft soorten die gebonden zijn aan oppervlaktewater. Deze kunnen voor het projectgebied worden uitgesloten

omdat de omliggende water verder ongemoeid blijft en er niet wordt gedempt.

Samenvattend dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen in verband met het verwijderen van struiken, heggen en bomen en het tuinhuisje die nesten van algemene broedvogels kunnen bevatten. Indien toch hoge bomen zullen worden gekapt op het meest oostelijke eiland, zonder bouwvlak, dient aanvullend onderzoek naar het voorkomen van jaarrond beschermde nesten te worden uitgevoerd.

Maatregelen en ingrepen in het projectgebied dienen buiten het aankomend broedseizoen plaats te vinden, als er zich dan nesten bevinden.

Bij het niet kunnen behouden van de tuinhuisjes is mogelijk aanvullend vleermuisonderzoek nodig, aangenomen wordt echter dat de tuinhuisjes, die in eigendom zijn van de initiatiefnemer zullen worden behouden. Bij alle extra toe te passen verlichting van de buitenruimtes dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van foeragerende vleermuizen in de zone rondom de watergang. Voor de rugstreeppad is aanvullend onderzoek nodig om het voorkomen ter plaatse vast te kunnen stellen of uit te kunnen sluiten. Mogelijk is het nodig voor deze soort een ontheffing aan te vragen om de woningen te kunnen bouwen.

In het kader van de zorgplicht kan schade aan vissoorten worden gemitigeerd door het treffen van maatregelen. Door zorgvuldig te heien kan schade aan vissen worden voorkomen. Als traditioneel wordt geheid dient dit van november tot en met maart plaats te vinden om schade de zwemblaas van vissen te voorkomen. Ringslang kan ook worden ontzien bij het uitvoeren van de werkzaamheden. Er is geen sprake van broedhopen die worden aangetast. Bij deze locatie wordt geadviseerd in de nieuwe situatie maatregelen te treffen die de plaatselijke populatie ten goede komen. Zorgplichtmaatregelen zijn nodig voor de algemeen voorkomende zoogdieren en amfibieën.

Locatie Laag Boskoop tussen 3 en 11

Op dit perceel wordt watercompensatie gerealiseerd ten behoeve van enkele tuinbouwbedrijven in aanleg in het buitengebied van Boskoop. Daarbij zal ook in het oostelijk deel van het gebied deels een aantal watergangen worden gedempt. Het is op 24 mei 2018 omstreeks 13.30u bezocht. Het was zwaarbewolkt en de temperatuur bedroeg ca. 21 graden Celsius. Er wordt op een vrijgemaakt kavel water gegraven. Er is een gegraven waterreservoir (vijver) van het voormalige bedrijf aanwezig dat nauwelijks in contact staat met het overige oppervlaktewater. Er is een enkel elzenbosje (slechts ongeveer 1 m hoog) aanwezig, verder is het gebied aan het verwilderen. Ruderale kruiden komen op. Een aantal afgravingen heeft al in reliëfwerking geresulteerd in de vorm van grondopslag op het weg te graven perceel. Aan de oostzijde bevindt zich over de grens van het watercompensatiegebied nog een oude vervallen schuur, die op instorten staat en zal moeten worden gesloopt. Hier is in het verleden al asbestonderzoek uitgevoerd. Momenteel staat de schuur op instorten en is afgezet door BWT wegens instortingsgevaar.

Figuur x.x: kavel, waar watercompensatie zal plaatsvinden, achter het hek met bouwplaten die de route aangeven richting voormalig bedrijfserf van een tuinbouwbedrijf.

♦ *Flora*

Op basis van het veldbezoek worden geen wettelijk beschermde plantensoorten verwacht. Een ruderaal soort als brave hendrik wordt alleen bij mestvaalten gevonden, die ontbreken. De wettelijk beschermde groenknolorchis wordt in de omgeving wel gemeld, maar is gebonden aan natte moerasveenmosvegetaties die ontbreken in het projectgebied, waar alleen (gras)aanplant door mensen aanwezig is. Voormalig onder de Flora- en faunawet beschermde planten als zwanenbloem en rietorchis zijn niet aangetroffen. Het veldbezoek vond wel plaats in de bloeitijd van deze soorten. De aanwezige waterplanten staan ook niet bekend als waardplanten voor beschermde insectensoorten. Krabbenscheer ontbreekt in de aanwezige sloten.

♦ *Vogels*

In het plangebied komen algemene broedvogels voor. Een nest van knobbelzwaan is aangetroffen. Nesten van overige vogels (bijvoorbeeld wilde eend, meekoet en scholekster), mits in gebruik, zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Tijdens het veldbezoek zijn verder kauw, ekster, kokmeeuw, visdiefje, nijlgans met een zevental uitgekomen jongen en meekoet in de sloot aangetroffen. Het broedseizoen voor vogels loopt van circa half maart tot half juli, maar deze periode is indicatief. Broedende vogels zijn altijd beschermd. Ook zijn eierschalen en een plukplaats van een roofvogel aangetroffen.

Naast algemene broedvogels is er een aantal vogelsoorten waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is (ministerie EZ, 2009). Nesten van deze soorten mogen niet zondermeer worden verwijderd. Nesten van jaarrond beschermde soorten zijn verdeeld in 5 categorieën. Vogels uit de categorie 1 tot 4 zijn altijd jaarrond beschermd. De huismus (categorie 2) komt in de buurt voor.

De soort is aan gebouwen gebonden voor de nestbouw. De omliggende tuinen en woningen met pannendaken behoren tot de functionele leefomgeving voor huismussen. In het plangebied zijn nauwelijks geschikte structuren zoals de struikenopslag aanwezig die dekking bieden tegen katten en andere roofdieren. Wel kunnen huismussen er voedsel vinden, er blijft echter voldoende foerageergebied voor de soort over in de directe omgeving van de eventuele nesten in de woningen aan de Boothuisweg en aan Laag Boskoop. Het ontbreken van gebouwen in het projectgebied sluit het voorkomen van de nesten zelf van huismus en gierzwaluw (ook categorie 2) uit. De vervallen schuur aan de Boothuisweg, die aan het projectgebied grenst valt buiten het watercompensatiegebied.

Nestplaatsen van overige soorten van categorie 1-4 (bijv. uilen, roofvogels, ooievaars koloniebroeders) kunnen worden uitgesloten in het plangebied, er zijn geen geschikte bomen die geschikt zijn als nestplek.

Enkele soorten van categorie 5, zoals oeverzwaluw, kunnen het plangebied koloniseren of uitkiezen voor nestbouw, indien geschikt bouwzand wordt gestort. Maatregelen betreffende categorie 1-5 soorten zijn niet aan de orde, onder voorwaarden. Er kan door het broedseizoen te mijden worden voorkomen dat de oeverzwaluw zich vestigt, als dat niet het geval is kan het bouwzand worden afgedekt of zodanig worden neergelegd dat er geen steile kanten beschikbaar zijn tijdens het begin van het broedseizoen.

Algemene broedvogels komen dus voor. De werkzaamheden dienen buiten broedseizoen te worden uitgevoerd. Indien voor 15 juli gewerkt moet worden, dient dit onder ecologische veldwerkbegeleiding te worden uitgevoerd, waarbij een terreincheck dient te worden uitgevoerd of alle jonge vogels afwezig zijn en nesten inmiddels niet meer in gebruik zijn. Als nesten worden aangetroffen dienen deze te worden afgezet op een voldoende marge waarbij er geen nestverstoring kan plaatsvinden door het ver/afgraven.

♦ *Vleermuizen*

De soorten die op basis van verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop worden verwacht zijn gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, meervleermuis en rosse vleermuis (www.vleermuis.net, www.zoogdieratlas.nl, website werkgroep zoogdieren Zuid-Holland, zwghz.nl).

De kavel ligt niet gelijk aan de straatkant. Er is buiten de sloten geen landschapsstructuur voor trekkende vleermuizen aanwezig. Met het realiseren van de watercompensatie wordt weinig reliëf in het landschap toegevoegd. Oriëntatievermogen van vleermuizen wordt niet aangetast.

Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen voor het plangebied worden uitgesloten, omdat er geen geschikte bomen aanwezig zijn en de vervallen schuur onvoldoende duister is overdag en bovendien extreem tochtig zal zijn door de talrijke openingen in de gevels.

Er kunnen zeker vleermuizen foerageren. De aanwezigheid van water duidt op veel aanwezigheid van prooi-soorten als muggen e.d.. Indien bouwplaatsverlichting wordt toegepast, dient er voor te worden gewaakt dat deze van de aanwezige watergangen wordt afgericht. Bij voorkeur wordt niet voor zonsopgang en na zonsondergang gewerkt, zodat verlichting overbodig is.

Overige zoogdieren

De in de gemeente Alphen aan den Rijn aanwezige waterspitsmuis (zwghz.nl) kan voor het projectgebied worden uitgesloten. De oevers zijn niet beschermd en is dus geen geschikt habitat. De omgeving is bovendien door de nabije bewoning teveel verstoord. De oostelijke sloot in het gebied grenst aan tuinen van bewoners. De soort komt rond Boskoop alleen voor in de omliggende polders. Andere beschermde zoogdieren worden op grond van het habitat en de verspreidingsgegevens niet

verwacht (zoogdieratlas.nl en zwgzh.nl).

Er kunnen algemeen voorkomende zoogdiersoorten voorkomen zoals mol, wezel, hermelijn en muizen- en sommige rattensoorten. Deze worden nog wel door de zorgplicht beschermd. Dat houdt in dat bij graafwerkzaamheden rekening dient te worden gehouden met het voorkomen van deze soorten. De werkzaamheden dienen zodanig te worden uitgevoerd dat de soorten voor de graafmachines uit kunnen vluchten. Door zolang mogelijk een landverbinding in stand te houden kunnen de landdieren vluchten zonder in het water terecht te komen.

- ♦ *Vissen*

De sloten in het projectgebied kunnen mogelijk het leefgebied zijn van grote modderkruiper die voorkomt in de gemeente Alphen aan den Rijn (bijvoorbeeld onderzoek bureau Waardenburg uit 2010 bij de aanleg van de rondweg Oost bij Boskoop). Ook slecht onderhouden sloten met een baggerlaag is soms geschikt leefgebied. Omdat hier sprake is van grotere wateroppervlakten met verschillende diepten en aanwezigheid van waterplanten, zullen diverse vissoorten voorkomen. Veel andere vissoorten zijn veel beter concurrerende soorten dan de strikt beschermde grote modderkruiper. Deze soort wordt dan ook uitgesloten voor het projectgebied. Aanvullend onderzoek naar vissoorten is in dit geval niet nodig, omdat er geen sloten worden gedempt. Wel is zorgvuldigheid geboden bij het uitvoeren van de graafwerkzaamheden. Door een goedgekeurde gedragscode toe te passen (bijvoorbeeld die van de Unie van Waterschappen) kan aan de zorgplicht worden voldaan voor vissensoorten.

- ♦ *Amfibieën*

De rugstreeppad komt voor in en rondom Boskoop (www.ravon.nl). Er is op dit moment geschikt voortplantingshabitat te vinden in het projectgebied in het aanwezige waterreservoir. Tijdens de aanlegwerkzaamheden kan meer geschikt vestigingsmilieu voor de rugstreeppad ontstaan, als er flink wordt gegraven in het gebied. Maatregelen kunnen verdere vestiging door rugstreeppad voorkomen. Er dient dan bij werkzaamheden binnen het actieve seizoen van deze soort voorkomen te worden dat de soort ondiepe plasjes aantreft in het zand of de rijsporen van het zware bouwverkeer. Er zijn al deels rijplaten neergelegd, die voor een deel van het gebied voorkomen dat er rijsporen ontstaan.

Voor groene kikkers geldt een divers vrijstellingsbeleid door de provincie Zuid-Holland bij de toepassing van de ontheffingsplicht. Voor meerkikker is wel een vrijstelling verleend, voor de poelkikker geldt dit niet. De poelkikker kent het zwaartepunt van zijn voorkomen in de oostelijke helft van het land en is dan ook zeer zeldzaam in het westen. Er waren volop groene kikkers aanwezig. In dit reservoir maar ook langs de slootkanten. Diverse blauwe reigers deden zich tegoed aan de overvloed aan kikkers.

Het terrein is geschikt voor algemeen voorkomende soorten als groene kikker, bruine kikker en pad. Voor deze niet ontheffingsplichtige soorten geldt de zorgplicht. Zie hiervoor ook de maatregel bij de overige zoogdieren hierboven. Omdat het gebied nu al amfibieërisch is, adviseren wij de aanwezige landschapselementen die geschikt zijn voor de kikkers te behouden. Door het bestaande waterreservoir niet af te graven te vergraven, blijft voortplantingshabitat voor de rugstreeppad behouden en is er verder geen aanvullend onderzoek nodig. Als dit niet kan, dan is aanvullend onderzoek naar het voorkomen van de rugstreeppad nodig om te beoordelen of de werkzaamheden ontheffingsplichtig zijn. Daarnaast wordt aanbevolen te bekijken of het nieuw te graven water zo min mogelijk visvriendelijk kan worden ingericht, zodat ook de groene kikkers zich kunnen blijven voortplanten in het gebied. Indien veel vis zou toestromen, dan zal alle kikkerdril en alle kikkervisjes snel worden opgegeten door de vis.

♦ *Reptielen*

De ringslang komt voor in de gemeente rondom Boskoop en in de oostelijke polders richting Nieuwkoop. De soort is gebonden aan water. Broedhoppen worden ook in de buurt van watergangen gebruikt om eieren te leggen. De aanwezigheid van watergangen en tuinbouwbedrijven in het gebied voorzien van composthoppen maakt het gebied geschikt. Composthoppen in het projectgebied ontbreken echter, al zijn wel plantenresten aangetroffen. Aangetroffen plantenresten waren niet voorzien van fijner plantenmateriaal zoals bladeren en gras en te lichtig om broei te veroorzaken. Het ontbreken van composthoppen sluit het voorkomen van nestplekken waar de ringslang eieren heeft gelegd uit. In de winter zoekt de soort droge vorstvrije plekken op, zoals (konijne)holten. Die ontbreken in het projectgebied. De soort kan er wel foerageren. Bij de zorgplicht dient rekening te worden gehouden met de soort. De ringslang zoekt droge (konijne)holten op om de winter door te brengen. Deze zijn op het terrein niet te vinden. Holten in de grond zullen zeer nat zijn en ongeschikt als verblijfplaats voor ringslang. Individuen die worden aangetroffen tijdens de werkzaamheden kunnen worden uitgezet in aanpalende sloten die niet worden gedempt. Overige beschermde reptielen komen niet voor in en om Alphen aan den Rijn.

♦ *Overige Ongewervelden*

Groene glazenmaker, enkele waterroofkevers en de platte schijfhoren zijn aangetroffen in de gemeente Alphen aan den Rijn (telmee.nl, Dnatuur 2016 en anemoon.org). Dit betreft soorten die gebonden zijn aan oppervlaktewater. Deze kunnen voor het projectgebied niet worden uitgesloten vanwege de aanwezigheid van de sloten, die in meer of mindere mate begroeid zijn en nog geen flabvorming vertonen. Het is niet te verwachten dat groene glazenmaker hier voorkomt, omdat de waterplant krabbenscheer ontbreekt. Er zijn ook geen aanwijzingen dat de waterroofkevers er zich hebben gevestigd, omdat zij ook alleen in het Natura 2000-gebied 'Nieuwkoopse Plassen en polder Haack' geschikt voortplantingshabitat vinden. Wel kunnen zij incidenteel foerageren in en om het projectgebied.

De platte schijfhoren is minder kritisch op haar leefmilieu en kan al snel voorkomen op het moment dat er veel waterplanten als voedsel beschikbaar zijn. Nader onderzoek is nog nodig om te bepalen of de platte schijfhoren aanwezig is en of er maatregelen nodig zijn om overtredingen van de Wnb te voorkomen of zelfs een ontheffing aan te vragen voor deze strikt beschermde waterslak.

Samenvattend dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van algemene broedvogels, door de aanwezigheid van broedvogels, en het mogelijk voorkomen van rugstreeppad. Indien er geen mogelijkheid is het bestaande waterreservoir te behouden, is nader onderzoek naar rugstreeppad noodzakelijk om te bepalen of er sprake is van een ontheffingsplicht. Ook dient nog nader te worden onderzocht of de ontheffingsplichtige waterslak platte schijfhoren in de te dempen watergangen voorkomt. Voor de aanwezige kleine algemeen voorkomende zoogdieren, ringslang en overige amfibieën geldt de zorgplicht.

Locatie Burgemeester Colijnstraat 74a

Op dit perceel is een voormalig teeltbedrijf gevestigd, deels is een bouwvlak met kassenbouw erop aanwezig, verder is het grasland met kruiden dat verruigt op dit moment. Een klein deel aan de kop van het eiland is in gebruik als recreatiegebiedje/tuin. Er zijn enkele kleinere bomen aanwezig, allen

zonder brede stam en zonder boomholten. De oevers zijn beschoeid, langs de oevers zijn waterminnende plantensoorten aanwezig. Het terrein is op 26 juni 2018 omstreeks 16.00u bezocht. Het was onbewolkt en de temperatuur bedroeg ca. 28 graden Celsius. Voor het voornemen zullen de bestaande kassenbouw en verruigde vegetatie worden verwijderd.

Figuur x.x: het terrein dat zal worden opgeruimd met de nog niet verwijderde delen van de kassen en de verwilderende vegetatie erin en eromheen.

♦ *Flora*

Op basis van het veldbezoek worden geen wettelijk beschermde plantensoorten verwacht. De wettelijk beschermde groenknolorchis wordt in de omgeving wel gemeld, maar is gebonden aan natte moerasveenmosvegetaties die ontbreken in het projectgebied, waar een ruigtekruid/grasland vegetatie is die flink opgroeit, tot soms hoger dan 2 meter met soorten die wijzen op voedselrijke omstandigheden zoals braam, vlier, smeewortel, riet, harig wilgeroosje, zuring sp., grote brandnetel en akkerdistel. Aan de oevers zijn waterminnende soorten als riet, lisdoddes, kattenstaart en ook waterlelies en gele plomp aanwezig. Voormalig onder de Flora- en faunawet beschermde planten als zwanenbloem en rietorchis zijn niet aangetroffen. Het veldbezoek vond wel plaats in de bloeitijd van deze soorten. De aanwezige (water)planten staan ook niet bekend als waardplanten voor strikt beschermde insectensoorten. Krabbenscheer ontbreekt in de aanwezige sloten rondom het plangebied.

♦ *Vogels*

In het plangebied komen algemene broedvogels voor. Het is mogelijk dat in de ruige begroeiing en opslag nesten van zangvogels en watervogels als eend en meerkoet aanwezig zijn. Sporen van knobbelzwaan zijn ook gezien ter plaatse, echter geen nest. Nesten van vogels, mits in gebruik, zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Tijdens het veldbezoek zijn verder kauw, ekster, kokmeeuw, merel en meerkoet in de sloot aangetroffen. Het broedseizoen voor vogels loopt van circa half maart tot half juli, maar deze periode is indicatief. Broedende vogels zijn altijd beschermd.

Naast algemene broedvogels is er een aantal vogelsoorten waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is (ministerie EZ, 2009). Nesten van deze soorten mogen niet zondermeer worden verwijderd. Nesten van jaarrond beschermde soorten zijn verdeeld in 5 categorieën. Vogels uit de categorie 1 tot 4 zijn altijd jaarrond beschermd. De huismus (categorie 2) komt in de buurt voor. De soort is aan gebouwen gebonden voor de nestbouw. Het eiland met de aanwezige grassen en kruiden vormen geschikt foerageergebied voor huismus. Er blijft verder voldoende foerageergebied voor de soort over in de directe omgeving van de eventuele nesten in de woningen aan de Burgemeester Colijnstraat. Het ontbreken van gebouwen met pannendaken in het projectgebied sluit het voorkomen van de nesten zelf van huismus en gierzwaluw (ook categorie 2) uit.

Nestplaatsen van overige soorten van categorie 1-4 (bijv. uilen, roofvogels, ooievaars koloniebroeders) kunnen worden uitgesloten in het plangebied, er zijn geen geschikte bomen die geschikt zijn als nestplek. In de aanwezige boompjes zijn geen horsten/grotere nesten aangetroffen.

Enkele soorten van categorie 5, zoals oeverzwaluw, kunnen het plangebied koloniseren of uitkiezen voor nestbouw, indien geschikt bouwzand wordt gestort. Maatregelen betreffende categorie 1-5 soorten zijn niet aan de orde, onder voorwaarden. Er kan door het broedseizoen te mijden worden voorkomen dat de oeverzwaluw zich vestigt, als dat niet het geval is kan het bouwzand worden afgedekt of zodanig worden neergelegd dat er geen steile kanten beschikbaar zijn tijdens het begin van het broedseizoen.

Algemene broedvogels komen dus voor. De werkzaamheden dienen buiten broedseizoen te worden uitgevoerd. Indien voor 15 juli gewerkt moet worden, dient dit onder ecologische veldwerkbegeleiding te worden uitgevoerd, waarbij een terreincheck dient te worden uitgevoerd of alle jonge vogels afwezig zijn en nesten inmiddels niet meer in gebruik zijn. Als nesten worden aangetroffen dienen deze te worden afgezet op een voldoende marge waarbij er geen nestverstoring kan plaatsvinden door het opruimen van de kasdelen.

♦ *Vleermuizen*

De soorten die op basis van verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop worden verwacht zijn gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, meervleermuis en rosse vleermuis (www.vleermuis.net, www.zoogdieratlas.nl, website werkgroep zoogdieren Zuid-Holland, zwghz.nl).

Het eiland heeft geen bomen met holten of gebouw(delen) met donkere ruimten overdag, zodat het ongeschikt is om verblijfplaatsen te herbergen voor vleermuizen. Er is buiten de watergangen om het eiland heen geen landschapsstructuur voor trekkende vleermuizen aanwezig. Het oriëntatievermogen van vleermuizen wordt niet aangetast, omdat de watergangen in de huidige staat blijven.

Er kunnen zeker vleermuizen foerageren. De aanwezigheid van water duidt op veel aanwezigheid van prooi-soorten als muggen e.d.. Indien bouwplaatsverlichting wordt toegepast, dient er voor te

worden gewaakt dat deze van de aanwezige watergangen wordt afgericht. Bij voorkeur wordt niet voor zonsopgang en na zonsondergang gewerkt, zodat verlichting overbodig is.

- ♦ **Overige zoogdieren**

De in de gemeente Alphen aan den Rijn aanwezige waterspitsmuis (zwghz.nl) kan voor het projectgebied worden uitgesloten. De oevers zijn weliswaar beschut en mogelijk geschikt habitat. De omgeving is echter door de ligging binen in de bebouwde kom zeer verstoord. De soort komt rond Boskoop alleen voor in de omliggende polders, waar veel minder verstoring optreedt door o.a. verkeer en huisdieren. Andere beschermde zoogdieren worden op grond van het habitat en de verspreidingsgegevens niet verwacht (zoogdieratlas.nl en zwgzh.nl).

Er kunnen algemeen voorkomende zoogdiersoorten voorkomen zoals mol, wezel, hermelijn en muizen- en sommige rattensoorten. Deze worden nog wel door de zorgplicht beschermd. Dat houdt in dat bij graafwerkzaamheden rekening dient te worden gehouden met het voorkomen van deze soorten. De werkzaamheden dienen zodanig te worden uitgevoerd dat de soorten voor de graafmachines uit kunnen vluchten. Als vanaf het uiteinde van het eiland naar de brug toe wordt gewerkt bij het opruimen van de bestaande bouwdelen van de kas en de vegetatie, dan kunnen de dieren vluchten.

- ♦ **Vissen**

De watergangen rondom het projectgebied kunnen mogelijk het leefgebied zijn van grote modderkruiper die voorkomt in de gemeente Alphen aan den Rijn (bijvoorbeeld onderzoek bureau Waardenburg uit 2010 bij de aanleg van de rondweg Oost bij Boskoop). Ook slecht onderhouden sloten met een baggerlaag is soms geschikt leefgebied. Omdat hier sprake is van grotere wateroppervlakten met verschillende diepten en aanwezigheid van waterplanten, zullen diverse vissoorten voorkomen. Veel andere vissoorten zijn veel beter concurrerende soorten dan de strikt beschermde grote modderkruiper. Deze soort wordt dan ook uitgesloten voor het projectgebied. Aanvullend onderzoek naar vissoorten is in dit geval niet nodig, omdat er geen sloten worden gedempt.

- ♦ **Amfibieën**

De rugstreeppad komt voor in en rondom Boskoop (www.ravon.nl). Er is op dit moment geen geschikt voortplantingshabitat te vinden in het projectgebied. Bovendien is het een eiland gescheiden met brede watergangen die een barrière vormen voor de rugstreeppad. Tijdens de aanlegwerkzaamheden kan meer geschikt vestigingsmilieu voor de rugstreeppad ontstaan, als er flink wordt gegraven in het gebied. Maatregelen kunnen verdere vestiging door rugstreeppad voorkomen. Er dient dan bij werkzaamheden te worden gelet op de toegang via de brug naar het eiland. Deze dient onpasseerbaar te worden gemaakt voor de soort.

Voor groene kikkers geldt een divers vrijstellingsbeleid door de provincie Zuid-Holland bij de toepassing van de ontheffingsplicht. Voor meerkikker is wel een vrijstelling verleend, voor de poelkikker geldt dit niet. De poelkikker kent het zwaartepunt van zijn voorkomen in de oostelijke helft van het land en is dan ook zeer zeldzaam in het westen en kan daarom voor het projectgebied worden uitgesloten.

Het terrein is geschikt voor algemeen voorkomende soorten als groene kikker, bruine kikker en pad. Voor deze niet ontheffingsplichtige soorten geldt de zorgplicht. Zie hiervoor ook de maatregel bij de overige zoogdieren hierboven.

- ♦ **Reptielen**

De ringslang komt voor in de gemeente rondom Boskoop en in de oostelijke polders richting Nieuwkoop. De soort is gebonden aan water. Broedhoppen worden ook in de buurt van watergangen gebruikt om eieren te leggen. De aanwezigheid van watergangen en tuinbouwbedrijven in het gebied voorzien van composthoppen maakt de omgeving geschikt. Composthoppen in het projectgebied ontbreken echter, het terrein wordt nu niet langer actief beheerd. De soort kan in/om het projectgebied wel foerageren. Bij de zorgplicht dient rekening te worden gehouden met de soort. De ringslang zoekt droge (konijn)holen op om de winter door te brengen. Deze zijn op het terrein niet te vinden. Holten in de grond zullen zeer nat zijn en ongeschikt als verblijfplaats voor ringslang. Individuen die worden aangetroffen tijdens de werkzaamheden kunnen worden uitgezet in aanpalende sloten die niet worden gedempt. Overige beschermde reptielen komen niet voor in en om Alphen aan den Rijn.

♦ *Overige Ongewervelden*

Groene glazenmaker, enkele waterroofkevers en de platte schijfhoren zijn aangetroffen in de gemeente Alphen aan den Rijn (telmee.nl, Dnatuur 2016 en anemoon.org). Dit betreft soorten die gebonden zijn aan oppervlaktewater. Deze kunnen voor het projectgebied zelf worden uitgesloten. Wel is door de aanwezigheid van de watergangen rondom het eiland, die in meer of mindere mate begroeid zijn en nog geen flabvorming vertonen geschikt leefmilieu in de omgeving. Het is niet te verwachten dat groene glazenmaker hier voorkomt, omdat de waterplant krabbenscheer ontbreekt. Er zijn ook geen aanwijzingen dat de waterroofkevers er zich hebben gevestigd, omdat zij ook alleen in het Natura 2000-gebied 'Nieuwkoopse Plassen en polder Haeck' geschikt voortplantingshabitat vinden. Wel kunnen zij incidenteel foerageren in en om het projectgebied.

De platte schijfhoren is minder kritisch op haar leefmilieu en kan al snel voorkomen op het moment dat er veel waterplanten als voedsel beschikbaar zijn. Bij het projectgebied blijft het open water in stand. Er is geen nader onderzoek nodig.

Samenvattend dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van algemene broedvogels, door de aanwezigheid van broedvogels, en het mogelijk vestigen van oeverwal en rugstreeppad. Voor de aanwezige kleine algemeen voorkomende zoogdieren, ringslang en overige amfibieën geldt de zorgplicht.

1.4 Conclusie en advies

Strikt beschermde soorten zoals broedvogels komen voor in deellocaties van het plangebied. Daar dient bij de werkzaamheden rekening mee te worden gehouden. Het is verplicht om werkzaamheden uit te stellen na het eind van het broedseizoen, of broedende vogels dienen met ecologische veldwerkbegeleiding afgeschermd te worden van verstoring door werkzaamheden.

Nader onderzoek kan nodig zijn voor grote modderkruiper (deellocatie Insteek 82), rugstreeppad (deellocatie Laag Boskoop tussen 3 en 11 en/of Omloop –2 eilandjes het meest westelijk gelegen) en vleermuizen, indien grote bomen dienen te worden gekapt (nu nog onvoorzien bij de schiereilandjes bij de Omloop) en indien ook wateroppervlakte wordt gedempt naar grote modderkruiper en platte schijfhoren (bij Laag Boskoop tussen 3 en 11).

Bij alle locaties dient de zorgplicht voor algemene voorkomende zoogdieren en amfibieën te worden nageleefd en erop gelet te worden dat rugstreeppad en oeverwal zich niet vestigen op het moment dat er geschikt bouwzand wordt aangebracht.

Bij alle locaties dient verstoring van de foeragerende vleermuizen voorkomen te worden door bouwplaatsverlichting en toekomstige buitenverlichting goed naar het grondniveau te richten en verstrooiing naar boven toe tegen te gaan, door armaturen goed af te stellen, vooral in de buurt van de aanwezig sloten/plassen en begeleidende bomenrijen.

Gebiedsbescherming is niet aan de orde bij dit plan. De voorgenomen activiteiten zijn kleinschalig en kennen geen externe werking op natuurgebieden. Er liggen geen beschermde natuurgebieden binnen het plangebied van de vierde actualisatie buitengebied Boskoop.

1.5 Bronnen

LNV, Dienst Regelingen, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep

Ministerie EL&I, 2007. Handreiking bestemmingsplan en natuurwetgeving

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Vleermuisprotocol 2017.

Beheerplan Nieuwkoopse Plassen en polder Haeck, Provincie Zuid-Holland

Beheerplan de Wilck, Provincie Zuid-Holland

Quickscan flora en faunawet; Module 4 rondweg Boskoop, Bureau Waardenburg B.V. rapportnr. 10-509, 8-10-2010

www.ravon.nl. Website van Stichting RAVON. Geraadpleegd 6 juni 2018

<http://www.zuid-holland.vissenatlas.nl/>

www.zoogdieratlas.nl. Website van de Zoogdier Vereniging. Geraadpleegd 6 juni 2018.

www.vlindernet.nl. Geraadpleegd 6 juni 2018.

www.libellennet.nl. Geraadpleegd 6 juni 2018.

www.zuid-holland.nl, geraadpleegd 6 juni 2018

www.zwgzh.nl, geraadpleegd 6 juni 2018

www.floron.nl geraadpleegd 6 juni 2018

www.telmee.nl geraadpleegd 6 juni 2018

